

Normalbelopp för existensminimum vid taxeringen år 1963

1. Ensamstående 4.240 kr
2. Sammanlevande makar och likställda 5.650 »
3. Tillägg för varje barn 660 »
4. Högsta sammanlagda existensminimibelopp vid skatteavdrag för preliminär skatt och taxering
 - a) för ensamst. utan barn 5.250 »
 - b) » » med barn 7.500 »
 - c) » makar 7.500 »

Med uttrycket "likställda" under punkt 2 här ovan avses skattskyldiga som, utan att vara gifta, leva tillsammans, om de tidigare varit förenade i äktenskap eller gemensamt hava eller hava haft barn.

Anvisningar angående tillämpningen av de av centrala uppborädsnämnden fastställda normalbeloppen för existensminimum.

A. Förutsättningarna för medgivande av extra avdrag på grund av att den skattskyldiges inkomst understiger hans existensminimum

1. Nedsatt arbetsförmåga

Om arbetsförmågan uppgives vara nedsatt av psykisk orsak såsom missanpassning eller arbetsskygghet, torde försiktighet böra iakttas så att skattelättnad icke beredes arbetstagare med normal arbetsförmåga, som medvetet begränsar sin arbetsprestation i sådan omfattning att

inkomsten av arbetet täcker allenast vad han behöver för sina levnadskostnader exklusive skatteutgifterna.

2. Långvarigt oförvårdad arbetslöshet

I regel torde arbetslöshet få betecknas långvarig, om densamma varat tre eller fyra månader i omedelbar eller i huvudsak obruten följd.

3. Stor försörjningsbörda

Det torde i allmänhet få förutsättas att skattskyldig, som har att försörja tre eller flera barn, har stor försörjningsbörda. Är skattskyldig ensamstående och huvudsakligen sysselsatt i förvärvsarbete, torde försörjningsbördan kunna anses stor redan om två barn utan egen inkomst och utan möjlighet att lämna effektiv hjälp i hemmet förefinnes. Stor försörjningsbörda kan även föreligga för ensamstående med endast ett barn, där detta barn är i behov av ständig tillsyn och vård.

Stor försörjningsbörda kan föreligga även emot andra än barn, exempelvis sysskon utan inkomst (se härom vidare punkt 4 nedan).

4. Annan därmed jämförlig omständighet

I 50 § kommunalskattelagen stadgas, att vid taxering extra avdrag må medgivas om skattskyldigs skatteförmåga under beskattningsåret varit väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbi-

drag, eller annan därmed jämförlig omständighet — — —

5. Blandade fall

Skattskyldig kan självfallet som skäl att erhålla befrielse från eller nedsättning av skatt åberopa flera orsaker, av vilka en kan falla under en av punkterna här ovan och en under en annan. Man har då att bedöma den inverkan å skatteförmågan, som må föreligga genom de samverkande omständigheterna. Som exempel må anföras, att såväl nedsatt arbetsförmåga som stor försörjningsbörda kunna åberopas på en gång. Även om i ett sådant fall ingendera av de anförda orsakerna ensam skulle kunna motivera befrielse, kan tänkas att de tillsammans kunna utgöra tillräcklig grund härför.

B. Normalbeloppen

1. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen äro normalbeloppen för existensminimum i första hand avsedda för skattskyldiga, vilkas inkomst huvudsakligen härflutit av förvärvskällan tjänst.

2. Normalbeloppen avse *dels* ensamstående skattskyldiga och *dels* sammanlevande äkta makar och likställda. Tillägg för barn avse båda kategorierna. Om två skattskyldiga, som ur taxeringssynpunkt äro att betrakta som ensamstående, sammanleva med gemensamt hushåll, skall för dem tillämpas det normalbelopp, som gäller för äkta makar.

3. I normalbeloppen beräknas bostad ingå med följande värden för år, nämligen:

för ensamstående (ett rum med uppvärmning) 1.180 kr
för äkta makar och likställda
(ett rum och kök med uppvärmning) 1.620 »

Återstående del av normalbeloppen avser andra utgifter såsom för kost, kläder, tvätt, hygien, fackföreningsavgifter, andra nödvändiga medlemsavgifter samt smärre utgifter för tillfälliga behov.

C. Beräkning av den skattskyldiges inkomster

1. Bestämmelser härom finnas meddelade i anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen.

2. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen medräknas icke barnbidrag. Socialhjälp bör icke heller medräknas. Ersättning från sjukförsäkring, sjukpenning vid yrkesskada eller ersättning på grund av arbetslöshetsförsäkring ävensom uppburna underhållsbidrag för barn och bidragsförskott och andra liknande icke skattepliktiga intäkter skola däremot medräknas.

3. Vid bestämmande av den inkomst, som skall jämföras med existensminimum, må från bruttoinkomsten avdrag ske endast för *nödiga* utgifter för inkomstens förvärvande t ex för resor till och från arbetet; avdrag får icke göras för gäldräntor eller för livförsäkringspremier, fackföreningsavgifter eller därmed likställda utgifter.

D. Avvikelser från normalbeloppen

1. Beträffande det i normalbeloppen ingående värdet av bostad erinras om att i det enskilda fallet existensminimum må höjas eller sänkas i anslutning till den faktiska hyresutgiften under förutsättning, att bostadens storlek är att anse som normal. Utgångspunkt synes därvid böra vara att som normal bostad som regel anses för ensamstående ett rum samt för

ensamstående med barn eller för äkta makar och likställda utan barn eller med ett barn ett rum och kök. För familj, bestående av fyra personer, må som normal bostad godtagas lägenhet om två rum och kök. För större familj må större bostad godtagas som normal. Anses bostaden onormalt stor, skall existensminimibeloppet fastställas efter kostnaden för bostad av normal storlek. Är bostaden större än "normalt" men hyran så låg att "normal" bostad icke kan erhållas för lägre belopp, må undantagsvis även i sådant fall existensminimum fastställas med ledning av den faktiska hyran. — — —

2. Måste skattskyldig eller hans maka eller hemmavarande minderårigt barn enligt läkarintyg föra särskild diet, medförande extra utgifter för kost, bör normalbeloppet höjas i skälig omfattning.

3. Om skattskyldiga, som åtnjuta fritt vivre, såsom hemmasöner, hemmadöttrar eller hembiträden, i undantagsfall befinnas böra få extra avdrag för nedsatt skatteförmåga på grund av existensminimum, böra som normalbelopp anses de i skatttabellerna angivna värdena för fritt vivre med tillägg av skäligt belopp för vissa nödiga utgifter.

4. Är den skattskyldige bosatt å annan ort än där han är mantalsskriven för inkomståret, skall existensminimum bedömas efter förhållandena å den ort, där den skattskyldige är bosatt — — —

5. Beträffande avvikelser från normalbeloppen hänvisas i övrigt till anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen. Överskridande av normalbeloppen bör ske med försiktighet. Av vikt är att alla de förhållanden bli beaktade, vilka kunna inverka på storleken av existensminimum i det enskilda fallet.

Litteratur

Deklarationshandbok för lantbrukare, fjärde upplagan, av K. Olov Andersson och Folke Nilsson, godkänd av Kungl. Lantbruksstyrelsen som lärobok, LTs förlag, 206 s. och inbunden. Pris 14 kronor.

Agronom Andersson och civilekonom Nilsson behärskar i högsta grad konsten att för allmänheten klargöra invecklade skatteregler. I den nu föreliggande fjärde upplagan har författarna tagit med de nyinförda bestämmelserna om avskrivning på täckdikningsanläggningar och skogsvägar samt de ändrade reglerna för beskattning av ackumulerad inkomst. I anledning av nyssnämnda regler redogör författarna för vissa uttalanden av departementchefen. Dessa uttalanden kan nämligen få betydelse för tomtförsäljande jordbrukare, som vill avveckla jordstyckningsrörelsen. — Nyttillkomna avsnitt kännetecknas av samma klarhet i framställningen som tidigare.

Sedan den förra upplagan kommit ut har oklarheten om avdragsrätten vid byte av fotogendrivna traktor mot dieseltraktor avtagit genom regeringsrättens utslag den 29 maj 1962, se RN I 1962 nr 6:4, där huvudfrågan klarlagts. I utslaget fann regeringsrätten "att, under förutsättning att fotogendrivna traktor ej finnes i allmänna marknaden eller skulle betinga i det närmaste lika högt pris som anskaffning av dieseltraktor samt att utrustning med hytt eller störtbåge icke i avsevärd mån förhöjde priset, det av klaganden tilltänkta utbytet av fotogendrivna traktor utan hytt eller störtbåge mot dieseltraktor med hytt eller störtbåge men i övrigt med ungefärligen sam-